№ 163

GAZETA PORANNA.

WARSZAWA

Wtorek dnia 22 Czerwca 1841 roku.

Piśmiennictwo Krajowe, najtańszy tygodnik literacki w Warszawie razem z Gazetą Poranna przy której wychodzi, kosztuje na miesiac zł. 2 gr. 20 bez roznoszenia. Kantor Główny przy ul. Trębackiéj Nr. 639.

Minister Sekretarz Stanu Królestwa Polskiego, doniósł JO. Xięciu Jenerał Feldmarszałkowi, pod dniem 13 (25) Maja r. b., że N. Cesarz Jmć, na wstawienie się JO Xięcia Jenerał-Feldmarszałka, Najwyżéj rozkazać raczył, wysłanemu na Syberyą na osiedlenie, jako implikowanemu w sprawie z powodu band zbrojnych włóczęgów, którzy się byli wkradli w roku 1833 do Królestwa Polskiego, Walentemu Karsznickiemu, dozwolić, jeżeli teraźniejsze jego sprawowanie się i sposób myślenia, przez zwierzchność miejscową będą pochwalone, powrócić do rodzinnego kraju.

Rada Administracyjna przez postanowienie swe z dnia 13 (25) Maja r. b.: 1) mianowała JXiędza Baltazara Pruszyńskiego, dotychczasowego Kanonika honoralnego Kollegiaty Pułtuskiéj, Proboszcza w Gzach, Kanonikiem gremialnym tejże Kollegiaty Pułtuskiéj; 2) udzieliła JP. Antoniemu Chmielińskiemu, patent na wolno-praktykującego budowniczego klassy 2 w całém Królestwie.

Przez postanowienie z dnia 9 (21) Maja r. b. Rada Administracyjna udzieliła Leonardowi Langemejer, majstrowi kotlarskiemu w Warszawie, pięcioletni list przyznania wynalazku na ulepszenia w apparacie gorzelnianym do wypalania okowity z piérwszéj dystylacyi, wedle własnego jego pomysłu, bliżéj opisem i rysunkiem w Kommissyi Rządowéj Spraw Wewnętrznych i Duchownych złożonemi, określone. Przywiléj takowy rozciągać się będzie na całe Królestwo.

Postanowieniem tejże daty, Rada Administracyjna udzieliła wdowie po Janie Heuten, Radcy rękodzielniczym w Moskwie, urodzonéj Hrabiance Fleming, tudzież dzieciom jéj, jako to: synom: Gustawowi i Adolfowi, i córkom: Emmie, Annie i Wierze, list przyznania uprzywilejowanego już postanowieniem tejże Rady, pod dniem 26 Lipca (7 Sierpnia) 1840 r. na imię zmarłego Jana Hauten wynalazku, na nowy sposób przyrządzania lnu, konopi i pokrzywki, do przędzenia, oraz na trzy gatunki wrzecion, przy machinie przędzalnéj, zwanéj Trostel, według własnego pomysłu wspomnionego Jana Hauten, bliżéj rysunkiem i opisem, w Kommissyi Rządowéj Spraw Wewnętrznych i Duchownych złożonymi, określony. List takowy rozciągać się ma całe Królestwo Polskie i służyć na lat dziesięć od daty niniejszego postanowienia.

Mianowani przez Kommissyą Rządową Sprawiedliwości: Dobrski Albin, Archiwista Trybunału Cywilnego 1éj Instancyi Gubernii Płockiéj, Zastępcą Assessora Sądu Policyi Poprawczéj Wydziału Płockiego; Zamecki Jan, Podpisarz Sądu Pokoju Powiatu Siennickiego, Zastępcą Pisarza Sądu Policyi Poprawczéj Wydziału Kaliskiego; Turchetty Jan, Podpisarz Sądu Pokoju Powiatu Wieluńskiego, Zastępcą Pisarza tegoż Sądu; Nalepa Henryk Edward, Dziennikarz i Expedytor Sądu Kryminalnego Gubernii Mazowieckiéj i Kaliskiéj, Zastępcą Podpisarza Sądu Pokoju Powiatu Wieluńskiego; Węgierkiewicz Karol, Kancelista Sądu Policyi Poprawczéj Obwodu Warszawskiego Wydziału 1go, Zastępcą

Podpisarza Sądu Pokoju Powiatu Olkuskiego; Terpiełowski Józef Edward, Aplikant Sądowy przy Trybunale Cywilnym Iéj Instancyi Gubernii Mazowieckiéj, Zastępcą Podpisarza Sądu Pokoju Powiatu Sienni kiego; Piekałkiewicz Jan Nepomucen, Kancellista Sądu Policyi Poprawczéj Obwodu Warszawskiego Wydziału Igo, Zastępcą Podpisarza Sądu Pokoju Powiatu Garwolinskiego; Stempien Józef Bartłomiej, Kancelista Sądu Pokoju w Płocku, Zastępcą Podpisarza Sądu Pokoju Powiatu Dąbrowskiego; Ujazdowski Wincenty Hipolit, Kancelista Trybunału Cywilnego Iéj Instancyi Gubernii Płockiéj, Zastępcą Archiwisty tegoż Trybunału; Kamieński Antoni Romuald, Zastępcą Adjunkta Archivi akt dawnych w Kaliszu; Rościszewski Stanisław, Pisarz Sądu Pokoju Powiatu Hrubieszowskiego, Patronem przy Trybunale Cywilnym Iéj Instancyi Gubernii Augustowskiéj Wydziału IIgo; Cieński Jan Nepomucen, Patronem przy Trybunale Cywilnym Iéj Instancyi Gubernii Kaliskiéj; Maderski Felix, Aplikant Sądowy przy Trybunale Cywilnym Iéj Instancyi Guberni Mazowieckiéj, Patronem przy tymże Trybunale; Holewiński Konstanty, Aplikant Sądowy przy Trybunale Cywilnym Iéj Instancyi Gubernii Krakowskiéj, Patronem przy tymże Trybunale; Chodorowicz Michał, Kancelista Trybunału Cywilnego Iéj Instacyi Gubernii Sandomierskiéj, Rejentem Kancellaryi Powiatu Kozienickiego; Skawiński Marcin, Obrońca przy Sądzie Pokoju Powiatu Hrubieszowskiego, na takąż posadę do Sądów Pokoju Powiatu i miasta Warszawy; Topolewski Wincenty, Obrońcą przy Sądzie Pokoju Powiatu Węgrowskiego; Jaworski Marcelli, Aplikant Kancellaryi Trybunału Cywilnego Iéj Instancyi Gubernii Krakowskiéj, Komornikiem przy Sądzie Pokoju Powiatu Stopnickiego.

Londyn 11 czerwca. — Na dzisiejszém posiedzeniu izby wyższéj odrzucono większością 98 głosów przeciw 64, bil o uzdolnieniu izraelitow do piastowania urzędów miejskich, i wymaganiu od nich deklaracyi, zamiast przysięgi jaką składają chrześcijanie. Najbardziéj opierali się bilowi biskupi i torysowscy lordowie, upatrując w tém piérwszy krok przypuszczenia izraelitów do parlamentu. — Lord Brougham powtórnie wniósł bil o zniesieniu kary śmierci za gwałt, fałszowanie stępla i t. p. Na początku posiedzenia lord Melbourne oznajmił na zapytanie margrabiego Londonderry, iż poseł angielski w Madrycie, ma polecenie wyjednać u rządu tamtejszego, wypłatę przyznanego i przyrzeczonego żołdu oficerom byłéj legii hiszpańskiéj.

W izbie odbyła się długa dyskussya nad wnioskiem pana Ward, aby polecono prokuratorowi jeneralnemu wystąpić przeciw Wilamowi Swan i Samuelowi Long, ktorzy na ostatnich wyborach parlamentowych w Cambridge, jako ajenci, torysowskiego kandydata pana Manners Sutton, pozwolili sobie przekupstwa. Było to niejako odpowiedzią na przeszły przed kilku dniami wniosek, względem oskarżenia Dr. Webster za przekupstwa czynione przezeń na korzyść ministeryalnych kandydatów przy wyborach w Albane. Torysowie najmocniéj opierali się pana Ward, lecz w końcu wniosek jego przyjęto większością 78, głosów przeciw 46.

Dotąd stanowczo donieść niemożna, którego dnia nastąpi odroczenie parlamentu, jednak zdaje się być pewném, że interesa przed 21 załatwione będą. *Standard* dzisiejszy mniema, że prorogacya nastąpi w przyszłym tygodniu, lecz domysł jego na fałszywych oparty jest zasadach, ale druga jego wiadomość o mianowaniu pana More O'Ferrall sekretarzem izby skarbowéj jest zupełnie prawdziwą. W jego miejscu pan J. Palmer zostanie sekretarzem admiralicyi. Taki układ nastąpił z przyczyny przyszłych wyborów, na których O'Ferrall przedstawiać ma interesa Irlandyi. Zamiary wigów daleko w mniejszem jak dawniéj przedstawiają się świetle. Pan William Holmes jeszcze dziś utrzymywał, że torysowie na przyszłym parlamencie mają pewną większość 30 do 35 głosów; jest tak zapewne; lecz i najgorliwsi stronnicy rządu zgadzają się, że wigo-

wie więcej utracą w hrabstwach niż zyszczą w miastach. Widać zatém, że położenie wigów w kraju od dwóch tygodni mocno się pogorszyło Peel zresztą nie długo otrzyma władzę a dla popularności wigów, chwilowe odsunięcie od urzędu, może nie będzie bez korzyści.

Dnia 12 czerwca. — Królowa i Książe Albert wczoraj wrócili tu z zamku Windsor; oboje znajdowali się na wyścigach konnych w Alcott. Znowu głoszą, że Królowa osobiście nie odroczy parlamentu. Dzien, w którym ma nastąpić akt odroczenia i zamknięcia, dotąd z pewnością nieoznaczony. Jedni wymieniają 15, drudzy 25 czerwca. Ważne interesa już pozałatwiano i dla tego posiedzenia są coraz bardziéj rzadsze.

Paryż d. 12 czerwca. — Rząd ogłasza dziś następną depeszę telegraficzną z Tulonu dnia 11. Prefekt morski do ministra marynarki. Kolumna Jenerała Baragnay d'Hilliers, wróciła znowu dnia 2 b. m. do Blidah, odwiedziwszy Medeah i Milianę, zburzywszy Boghar i spustoszywszy kraj przez który przechodziła. Na żadnym punkcie niespotkała nieprzyjaciela. Kilkaset Arabów z daleka tylko uważało jéj poruszenia i ledwo kilka wystrzałów z ręcznéj broni wydarzyło się w mało znacznych potyczkach. Zburzono w Boghar dwa znaczne składy, w których znajdowała się fabryka broni; stratę takową Emir mocno uczuje.— Kolumna miała znowu 10 wyruszyć w pole. Książę Nemours wracając z Mostaganem przybył do Algieru. (Noc, dalszą wiadomość przerwała.)

Wczoraj w wydziale wojny odbyła się powtórnie rada ministrów pod przewodnictwem Marszałka Soult. Marszałek z pewnością dwa tygodnie na wsi zabawi, lecz na czas jego nieobecnosci, jak z początku słychać było, nikt podsekretarzem stanu mianowany nie będzie.

Odebrano tu doniesienie z Tulonu, że dnia 10 flotta z 12 okrętów liniowych złożona, pod rozkazami admirała Hugona z portu tamtejszego wypłynęła.

W Rochefort z wielką czynnością budują okręta. Parowa fregata *Gomer*, budowę, któréj w Styczniu r. b. rozpoczęto, wkrótce spuszczoną zostanie z warsztatu. Ma ona objętość okrętu liniowego o 74 działach. Dla wprawienia w ruch takiego ogromu, potrzeba machiny o sile 450 koni, która codziennie spotrzebuje 51 beczek węgla kamiennego. Jest zamiar wybudować 4 wielkie pocztowe parostatki również o sile 450 koni, dla żeglugi zaatlantyckiéj. Liczba fregat parowych ma wynosić 9.

Donoszą z Bellegrade o przybyciu tam kommissyi inżenierów celem oczyszczenia Rodanu i sprowadzenia kanału, aby tym sposobem całą rzekę uczynić spławną. Kommissya oświadcza, że przedsięwzięcie to jest podobnem do uskutecznienia. Koszta wynosić będą półtrzecia miliona. Przy teraźniejszych okolicznościach zachodzi pytanie, czyli summa ta zatwierdzoną zostanie.

Listy z Tunis wychwalają szczodrobliwość kawalera Laffo, ministra spraw zagranicznych, tamtejszego beja, dla missyi katolickiéj. Gdy mu umarła żona, przysłał on missyi 3400 piastrów. Nadto wyjednał u beja darowiznę placu w Sfax na budowę kościoła i szpitala, na co ofiarował także 2000 piastrów.

Sentinelle de Bajonne donosi, że karlistowski Jenerał Jose Maria Arroys i Pułkownik Juan Perez Arguelles dnia 8 b. m. w Urauit, przytrzymani i do więzienia w Bajonnie odesłani zostaną.

Przyjęcie pana St. Aulaire do Akademii, odłożone zostało do dnia 1 Lipca, z powodu słabości pana Roger, który mu miał odpowiedzieć: Przyjęcie pana Ancelot nastąpi dnia 8; 17 odbędzie Akademia doroczne posiedzenie, dla rozdzielenia nagród Montoyona między poetów.

Bruxella 12 czerwca. — Według *Observatora*, minister Volkem, chce ostatecznie złożyć urząd burmistrza Bruxelli tymczasowo przez

kogo innego sprawowany. Przy doniesionym wczoraj pożarze więzienia w Lille przypadkiem znajdował się pan Thiers, zwiedzający nadreńskie prowincye. Pożar niemiałbyć tak straszny jak z początku doniesiono. Główna budowa pozostała nietknięlą, żaden więzień nie uciekł.

Triest 6. czerwca.—Donoszą z Aten, że ludność Tessalii i południowej Macedonii chce iść za przykładem Krety.—Górę Athos mienią być środkowym punktem zgromadzenia się nieukontentowanych, gdzie także znajduje się wielu greckich palikarów. Powstańcy mieli ustanowić rząd tymczasowy, i wysłali wyprawę do wyspy Lemnos, celem zaopatrzenia się w broń i żywność. Naczelnikami powstania mają być bracia Karafassor; jeden z nich dawniej był Pułkownikiem w służbie Baszy Egiptu, drugi Majorem w wojsku greckiém. Ten ostatni mieszkając w Nauplii zostawał pod dozorem policyjnym. Uzbrojeni ludzie odbierają regularny żołd, wynoszący 30 drahm miesięcznie; na ten cel zbierają w Grecyi tajemne składki.

Według wiadomości z Aleksandryi, mniemają tam powszechnie, że Mehmed Ali przez dzienniki zawiadomiony o poczynionych mu ustąpieniach, bez dalszych trudności przyjmie firman o inwestyturze. Mehmed i Ibrahim okazują wiele nieufności w pierwszych wojennych naczelnikach armii egipskiej, których ostatniémi czasy wielu uwięziono. W tych liczbie znajduje się Ahmed Menikli basza, minister wojny, który niewiadomo z jakiego powodu egipską jazdę, którą miał do Arisch zaprowadzić, wydał w ręce tureckie.

Konstantynopol 23 maja. — Zupełnie niespodziewanie odsunięty patryarcha grecki, ten sam jest, co przed dwoma laty poprzednika swojego podburzał przeciw lordowi Ponsonby, który sprzeciwiał się mięszanym małżeństwom na wyspach jońskich. Stosunki z duchownymi na górze Athos pozbawiły go zaufania ministrów porty, a jeszcze bardziej ostatnie wypadki w Kandyi i w prowincyach w których grecy zawsze się okazują burzliwymi. Wspólnie z nim oddalono znanego z intryg patryarchę Fanariota Aristarchi. Obecny patryarcha Autymos, przyrzekł utrzymać w posłuszeństwie i wierności dla Sułtana, wszystkich greckich zajasów. Wypadek ten w bieżącym stanie rzeczy jest arcy ważny; niemało są tem przerażeni Grecy.

Porta powtórzyła zapytanie posłom sprzymierzonych mocarstw co przedsiębrać zamyślają, skoro Mehmed Ali nie przyjmie poczynionych mu ustąpień? Oświadczyli oni iż dotąd nie posiadają dostatecznych instrukcyj. Rzecz jednak zdaje się być sama z siebie jasną i nie należy wątpić, iż przy dalszym oporze starego Baszy, mocarstwa sprzymierzone użyją środków przymusowych.

Aleksandrya d. 20 maja. — W tych dniach przybyła do Kairu szczególna deputacya od Ubiego Króla Tigré w Abissynii. Składa ją pierwszy minister Ubiego i orszak 60 osób, częścią duchownych, częścią laików. Mają oni żądać od patryarchy koptów, abuny, (główy kościoła etyopskiego). Nic w tem niema nadzwyczajnego, bo Abissynczykowie, zawsze w Egipcie swojego Abunę obierali. To tylko dziwi, że deputacyi téj towarzyszy pan Jacobi, Wikaryusz apostolski w Etyopii, który na wyraźne żądanie Ubiego, u którego zdaje się mieć wielkie łaski, udał się z deputacyą, lecz zdaje się czynić warunki, naprzód aby otrzymał pozwolenie wybudowania kościoła katolickiego w Abisynii, powtóre aby nowy Abuna i jego Księża udali się do Rzymu, dla układów dotyczących spraw kościelnych. Donoszą z morza czerwonego, że kommissarz turecki Osman basza, bawi ciągle w Medynie, gdzie oczekuje nadciągnięcia wojsk, które ma mu przysłać basza Damaszku, dla stanowienia załogi miejsc świętych, lecz basza egipski zdaje się mieć wiele do czynienia i niema czasu wysłać wojska. Tymczasem wielki Szeryf Ibn el Aun zdaje się być jedynym panem i czuje się bezpiecznym że ma zamiar wysłać wojska do Mekki dla wygnania stamtąd Szeryfa Husseina.